

af Hovedstadens Sygehusfællesskab, der er beliggende i Københavns kommune. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.2.3. ovenfor i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 35

§ 35 indeholder regler om patientklagenævnenes saglige kompetence. Bestemmelsen indebærer en udvidelse i forhold til den nugældende bestemmelse i psykiatrilovens § 36, idet klager over *tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse og tilbageførsel* fremover skal behandles af patientklagenævnet i 1. instans. Bestemmelsen viderefører i øvrigt den nugældende ordning i § 36 uændret.

Således behandler patientklagenævnet også efter § 35 i lovforslagets § 1, nr. 14, klager over *tvangsbehandling, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt og beskyttelsesfiksering*. Endvidere omfatter patientklagenævnets saglige kompetence som hidtil klager, der både angår tvangsanvendelse og *sundhedspersonalets faglige virksomhed*. Såfremt klagen over den faglige virksomhed ikke har forbindelse med tvangsindgrebets foretagelse, behandles den fortsat af Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, jf. afsnit 5.1. ovenfor i de almindelige bemærkninger.

Klager over *personalets adfærd i øvrigt* må som hidtil rettes til arbejdsgiveren, dvs. sygehusmyndigheden, der normalt er vedkommende amtskommune. Det samme gælder klager over *mindre vidtgående tvangsindgreb*, f.eks. fratagelse af knive og spiritus. Klager over *forholdene i øvrigt på en psykiatrisk afdeling* skal også rettes til sygehusmyndigheden, ligesom embedslægen som tilsynsmyndighed efter omstændighederne vil kunne behandle sådanne spørgsmål. *Patientens klager over patientrådgiveren* skal som hidtil indbringes for statsamtmanden, hvis afgørelse kan indbringes for Justitsministeriet. Tilsynet i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, kan som hidtil føre tilsyn med *behandlingen af administrativt frihedsberøvede patienter på psykiatriske afdelinger*.

Med virkning fra den 1. januar 1997 bortfaldt den hidtidige begrænsning i Folketingets Ombudsmands kompetence i forhold til kommuner og amter. Dette indebærer bl.a., at Folketingets Ombudsmand nu har en umiddelbar adgang til at foretage inspektioner på de amtskommunale psykiatriske sygehuse og afdelinger.

Om Justitsministeriets overvejelser vedrørende patientklagenævnets saglige kompetence ved behandlingen af klager over valg af præparat og dosering i forbindelse med tvangsmedicinering, henvises til afsnit 6.2. ovenfor i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

At den nugældende ordning videreføres uændret bortset fra den ovennævnte udvidelse af kompetencen vedrørende tvangsindlæggelse m.v. medfører også, at der fortsat ikke gælder en udtrykkelig frist for sygehusmyndighedens viderebringelse af klagen til patientklagenævnet. Det forudsættes dog som hidtil, at klagesagsbehandlingen foregår meget hurtigt, og at sagens akter, herunder også erklæringen fra overlægen, derfor fremsendes eller overbringes til patientklagenævnet hurtigst muligt efter, at sygehusmyndigheden er blevet bekendt med klagen, dvs. normalt i løbet af nogle få dage. Dette har ikke mindst betydning i tilfælde af klage over tvangsbehandling med opsættende virkning, jf. § 32, stk. 3, i lovforslagets § 1, nr. 13, hvor der efter § 36, stk. 1, 1. pkt., gælder en frist på 7 hverdage for patientklagenævnets klagesagsbehandling regnet fra klagens modtagelse i nævnet.

Den foreslåede udvidelse af patientklagenævnets kompetence kan efter omstændighederne føre til, at nævnet skal afgøre en klage over tvangsbehandling på et tidspunkt, hvor nævnet også har modtaget en klage over f.eks. tvangstilbageholdelse af den samme patient, men endnu ikke har mulighed for at tage stilling hertil, f.eks. fordi klagen over tvangstilbageholdelsen er modtaget kort tid før udløbet af den sagsbehandlingsfrist på 7 hverdage, der foreslås indført for behandlingen af klager over tvangsbehandling med opsættende virkning i § 36, stk. 3, 1. pkt., i lovforslagets § 1, nr. 14.

Nævnet kan i sådanne tilfælde ikke udsætte behandlingen af klagen over tvangsbehandling på sin afgørelse af klagen over tvangstilbageholdelsen med henvisning til, at der i begge afgørelser indgår en stillingtagen til, om betingelserne for tvangstilbageholdelse er opfyldt, jf. psykiatrilovens § 12, stk. 1, og § 10. Nævnet vil ikke ved den senere behandling af klagen over tvangstilbageholdelsen være bundet af sin tidligere afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for tvangstilbageholdelse var opfyldt i forbindelse med den påklagede tvangsbehandling. Det er en konsekvens af ordningen, at der ikke foreligger inhabilitet ved nævnets senere behandling af klagen over tvangstilbageholdelsen, selv om det er de samme kriterier, der efter psykiatriloven indgår i afgørelsen af spørgsmålet om tvangsbehandling og tvangstilbageholdelse.

Da patienten efter grundlovens § 71, stk. 6, har krav på efter anmodning at få prøvet spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed ved retten, kan patientklagenævnets afgørelser vedrørende *tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse og tilbageførsel*, jf. § 10 a, stk. 1, i lovforslagets § 1, nr. 4, indbringes for retten efter retsplejelovens kapitel 43 a, jf. § 37 i lov-